Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NIILO JÄÄSKINEN
27 päivänä lokakuuta 2011 [1]

Asia C-420/10

Söll GmbH
vastaan
Tetra GmbH

(Landgericht Hamburgin (Saksa) esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Biosidituotteiden markkinoille saattaminen — Direktiivi 98/8/EY — 2 artiklan 1 kohta — Biosidituotteiden käsite — Levän torjunta-aine — Tuote, joka aiheuttaa haitallisten eliöiden flokkuloinnin niitä tuhoamatta, torjumatta tai haitattomiksi tekemättä — Tehoaine alumiinihydroksikloridi — Kemiallisen tai biologisen vaikutuksen käsite

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuin tarkastelee ensimmäistä kertaa biosidituotteen käsitteen määritelmää ja näin ollen biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16.2.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY (jäljempänä biosididirektiivi) soveltamisalaa. [2]

2. Pääasian asianosaiset Söll GmbH (jäljempänä Söll) ja Tetra GmbH (jäljempänä Tetra) ovat eri mieltä siitä, onko TetraPond AlgoRem -niminen leväntorjuntatuote, jonka tehoaine on alumiinihydroksikloridi, biosididirektiivissä tarkoitettu biosidituote. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin Landgericht Hamburg (Saksa) pyrkii selvittämään erityisesti sitä, minkälainen vaikutus – välitön vai välillinen – biosididirektiivissä edellytetyllä biologisella tai kemiallisella prosessilla on oltava haitalliseen eliöön. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan kyseessä oleva tuote ei tapa leviä vaan saa ne liimautumaan toisiinsa, minkä vuoksi ne on helpompi poistaa mekaanisesti tuotteen käyttöohjeessa tarkoitetulla tavalla.

3. Biosididirektiivillä käyttöön otetun järjestelmän mukaan jäsenvaltioiden tehtävänä on päättää, kuuluuko tuote biosididirektiivin soveltamisalaan. Usein se edellyttää kyseessä olevan tuotteen hyvin seikkaperäistä ja monitahoista arviointia. [3] Unionin tuomioistuin ei näin ollen voi selvittää eikä tarkentaa kyseistä määritelmää kaikkien tulevien tapausten osalta vaan ainoastaan antaa ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle ja direktiivin soveltamisesta vastaaville jäsenvaltioiden vironomaisille hyödyllistä tietoa biosididirektiivin tulkinnasta.

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2 — EYVL L 123, s. 1. Tätä direktiiviä koskeva oikeuskäytäntö on vähäistä. Ks. esim. asia C-443/02, Schreiber, tuomio 15.7.2004 (Kok., s. I-7275).

3 — Ks. esim. tapaukset, jotka on kuvattu julkaisussa *Manual of Decisions for Implementation of Directive 98/8/EC concerning the placing on the market of biocidal products*, jota on viimeksi muutettu 6.1.2011; julkaisuun voi tutustua englanninkielisenä sivustolla http://ec.europa.eu/environment/biocides/index.htm.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

A *Unionin lainsäädäntö*

4. Biosididirektiivillä säädetään lupia ja markkinoille saattamista koskevasta yhteisön järjestelmästä biosidituotteiden käyttöä varten.

5. Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a, d ja f alakohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan

a) biosidituotteilla

tehoaineita tai yhtä tai useampaa tehoainetta sisältäviä valmisteita käyttäjälle toimitettavassa muodossa, jotka on tarkoitettu kemiallisesti tai biologisesti tuhoamaan, torjumaan tai tekemään haitattomaksi haitallisia eliöitä, estämään niiden vaikutusta tai rajoittamaan muulla tavoin niiden esiintymistä.

Liitteessä V on täydellinen luettelo 23 tuotetyypistä sekä ohjeellinen kuvaus kustakin tyypistä.

– –

d) tehoaineella

ainetta ja pieneliötä, myös virusta tai sientä, jolla on yleinen tai erityinen vaikutus haitallisiin eliöihin.

– –

f) haitallisilla eliöillä

kaikkia eliöitä, joista halutaan päästä eroon tai joilla on haitallinen vaikutus ihmisiin, heidän toimintoihinsa tai heidän käyttämiinsä tai valmistamiinsa tuotteisiin, tai eläimiin tai ympäristöön.”

6. Biosididirektiivin liitteessä V, jonka otsikko on ”Biosidien tuotetyypit ja niiden kuvaus, johon viitataan tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa”, säädetään muun muassa seuraavaa:

”Näihin tuotetyyppeihin eivät kuulu tämän direktiivin 1 artiklan 2 kohdassa mainittujen direktiivien alaan kuuluvat, kyseisissä direktiiveissä ja niitä muuttavissa säädöksissä tarkoitetut tuotteet.

Pääryhmä 1: Desinfiointiaineet ja yleiset biosidituotteet

– –

Tuotetyyppi 2: Yksityisten ja julkisten terveydenhuollon tilojen desinfiointiaineet sekä muut biosidituotteet

– – myös levän torjuntaan käytettävät tuotteet.

Käyttöalueisiin kuuluvat muun muassa uima-altaat, akvaariot, kylpy- ja muut vedet; ilmastointijärjestelmät; sairaaloiden ja vastaavien laitosten seinät ja lattiat; kemialliset WC:t, jätevedet, sairaalajätteet, maaperä tai muut materiaalit (leikkikentillä).

– –”

7. Biosididirektiivin 16 artiklan 2 kohdan mukainen työohjelma kaikkien 14.5.2000 markkinoilla jo olleiden biosidivalmisteiden tehoaineiden (jäljempänä vanhat tehoaineet) arvioimiseksi on toteutettu. Vanhojen tehoaineiden sisällyttäminen direktiivin liitteisiin I, I A ja I B on edellytys luvan saamiselle näitä aineita sisältäville biosidituotteille ja niiden markkinoille saattamiselle.

8. Työohjelman ensimmäinen vaihe toteutettiin biosidituotteiden markkinoille saattamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ohjelman ensimmäisestä vaiheesta 7.9.2000 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1896/2000.[4]

9. Asetuksen N:o 1896/2000 3 artiklan 1 kohdan mukaan kaikkien biosidivalmisteissa käytettäviksi tarkoitettujen vanhojen tehoaineiden tuottajien on ”tunnistettava” tällaiset tehoaineet toimittamalla Euroopan komissiolle kyseisestä tehoaineesta asetuksen liitteessä I tarkoitetut tiedot.

10. Asetuksen 4 artiklassa säädetään erityisesti, että tuottajien, formuloijien ja yhteenliittymien, jotka haluavat hakea yhteen tai useampaan valmisteryhmään sisältyvän vanhan tehoaineen ”sisällyttämistä” biosididirektiivin liitteeseen I tai I A, on ilmoitettava tällainen tehoaine komissiolle.

11. Asetuksen N:o 1896/2000 6 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan edellisessä kohdassa tarkoitetun ilmoituksen jälkeen on annettava biosididirektiivin 28 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen asetus, jossa vahvistetaan muun muassa täydellinen luettelo vanhoista tehoaineista, joista komissio on hyväksynyt vähintään yhden ilmoituksen.

12. Biosididirektiivin 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kymmenvuotisen työohjelman toisesta vaiheesta ja asetuksen (EY) N:o 1896/2000 muuttamisesta 4.11.2003 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2032/2003[5] 3 artiklassa viitataan kolmeen liitteeseen, jotka koskevat vanhoja tunnistettuja ja ilmoitettuja tehoaineita. Asetuksen N:o 2032/2003 liitteessä I on täydellinen luettelo tunnistetuista vanhoista tehoaineista. Liitteessä II on täydellinen luettelo vanhoista tehoaineista, joista komissio on hyväksynyt ainakin yhden ilmoituksen. Liite III sisältää luettelon vanhoista tehoaineista, jotka on tunnistettu mutta joista ei ole hyväksyttyä ilmoitusta eikä yksikään jäsenvaltio ole ilmaissut olevansa niistä kiinnostunut.

13. Direktiivin 98/8 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun kymmenvuotisen työohjelman toisesta vaiheesta 4.12.2007 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1451/2007[6] korvattiin useaan kertaan muutettu asetus N:o 2032/2003.

B *Kansallinen lainsäädäntö*

14. Biosididirektiivin säännökset on saatettu osaksi Saksan lainsäädäntöä 20.6.2002 annetulla biosidilailla (Biozidgesetz).[7] Lainsäädäntöteknisesti nämä säännökset on pantu täytäntöön vaarallisilta aineilta suojelemisesta annetulla lailla eli niin sanotulla kemikaalilailla (Gesetz zum Schutz vor gefährlichen Stoffen, ns. Chemikaliengesetz, jäljempänä ChemG), erityisesti sen 3 b, 12 a ja 12 j §:llä.

15. Biosididirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaan sisältyvä biosidituotteiden oikeudellinen määritelmä on saatettu osaksi Saksan lainsäädäntöä ChemG:n 3 b §:n 1 momentin 1 kohdalla.

16. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin toteaa, että ChemG:n 3 b §:n 1 momentin 1 kohdan tulkitsemiseksi sen on tukeuduttava biosididirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan tulkintaan.

4 — EYVL L 228, s. 6.
5 — EUVL L 307, s. 1.
6 — EUVL L 325, s. 3.
7 — BGBl. I, s. 2076.

III Pääasia, ennakkoratkaisukysymykset ja asian käsittely unionin tuomioistuimessa

17. Söll ja Tetra ovat toistensa kilpailijoita levän torjuntaan käytettävien tuotteiden myynnissä; näitä tuotteita käytetään lammikoissa, erityisesti keinotekoisissa puutarhalammikoissa, luonnonaltaissa ja uima-altaissa. Yhtiöt ovat eri mieltä erään tällaisen tuotteen luokittelemisesta biosidituotteeksi.

18. Pääasian kantajan eli Söllin mukaan Tetra Pond AlgoRem -niminen leväntorjuntatuote on biosidi, jota ei saa saattaa markkinoille. Se katsoo, että Tetra menetteli vilpitöntä kilpailua koskevien säännösten vastaisesti ja rikkoi markkinakäyttäytymistä koskevaa sääntöä, kun se saattoi markkinoille TetraPond AlgoRem -nimisen leväntorjuntatuotteen, vaikka sitä ei saanut myydä. Söll perustaa kantansa sopimattoman kilpailun estämisestä annetun lain (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) 3 §:ään ja 4 §:n 11 momenttiin, tulkittuina yhdessä ChemG:n 12 a §:n 1 momentin ja 28 §:n 8 momentin kanssa.

19. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että jos kyseessä olevaa tuotetta on pidettävä biosididirektiivissä tarkoitettuna biosidituotteena, sen myyminen on lainvastaista. [8]

20. Tuotteelle on ominaista, että se ei vaikuta leviin suoraan kemiallisesti eikä biologisesti. Se aiheuttaa päinvastoin levien liimautumisen toisiinsa, mutta ei tuhoa niitä. Tämä toisiinsa liimautuminen eli flokkulointi helpottaa levän poistamista vedestä mekaanisesti.

21. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan kyseessä oleva tehoaine alumiinihydroksikloridi on tunnistettu asetuksen N:o 1896/2000 3 artiklan mukaisesti ”vanhaksi tehoaineeksi”, ja se mainitaan tällä hetkellä asetuksen N:o 1451/2007 liitteessä I. [9] Koska sitä ei ole ilmoitettu asetuksen N:o 1896/2000 4 artiklan mukaisesti, sitä ei ole otettu asetuksen N:o 1451/2007 liitteeseen II eikä sitä viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 1 kohdan mukaan enää saa myydä biositidehoaineena.

22. Koska Landgericht Hamburg katsoi, ettei se kykene antamaan selkeää vastausta käsiteltäväkseen saatetussa asiassa esitettyihin yhteisön oikeuden tulkinta- ja soveltamiskysymyksiin, se päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Edellyttääkö tuotteen luokittelu [biosididirektiivin] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi biosidituotteeksi sitä, että tuotteella on suora biologinen tai kemiallinen vaikutus itse haitalliseen eliöön sen tuhoamiseksi, torjumiseksi, haitattomaksi tekemiseksi, sen vaikutuksen estämiseksi tai sen esiintymisen rajoittamiseksi muulla tavoin, vai riittääkö tähän jo välillinen vaikutus haitalliseen eliöön?

2) Jos unionin tuomioistuimen mukaan [biosididirektiivin] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi biosidituotteeksi voidaan luokitella jo tuote, jolla on välillinen biologinen tai kemiallinen vaikutus haitalliseen eliöön, mitä vaatimuksia on asetettava tuotteen välilliselle vaikutukselle haitalliseen eliöön, jotta se voidaan luokitella [biosididirektiivin] 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi biosidituotteeksi, vai riittääkö mikä tahansa välillinen vaikutus antamaan tuotteelle biosidiominaisuuden?

23. Ennakkoratkaisupyyntö saapui unionin tuomioistuimeen 23.8.2010. Söll, Tetra, Belgian kuningaskunta ja Euroopan komissio ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa. Söll ja Euroopan komissio olivat edustettuina 22.6.2011 pidetyssä istunnossa.

8 — Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että kansallisella tasolla tätä kysymystä koskevassa oikeuskäytännössä on eroja.

9 — Selvennykseksi totean, että alumiinihydroksikloridi ei näytä sisältyvän tällä nimikkeellä asetuksen N:o 1451/2007 liitteeseen I; siinä on kuitenkin nimeltään samankaltaisia aineita, mm. emäksinen alumiinikloridi (EY-numero 215-477-2, CAS-numero 1327-41-9) ja dialumiinikloridipentahydroksidi (EY-numero 234-933-1, CAS-numero 12042-91-0).

IV Asian tarkastelu

24. Molemmat kansallisen tuomioistuimen esittämät ennakkoratkaisukysymykset koskevat biosidituotteiden käsitteen määritelmää. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin nimittäin tiedustelee, onko kyseessä olevan tuotteen biologisen tai kemiallisen vaikutuksen haitalliseen eliöön oltava *välitön* sen tuhoamiseksi, torjumiseksi tai haitattomaksi tekemiseksi, sen vaikutuksen estämiseksi tai sen esiintymisen rajoittamiseksi muulla tavoin vai riittääkö *välillinen* vaikutus mainittuun haitalliseen eliöön.

25. Toisin sanoen ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii selvittämään, voiko biosididirektiivin soveltamisalaan kuulua ainoastaan sellainen tuote, joka vaikuttaa suoraan itse haitalliseen eliöön, vai pitäisikö soveltamisalaan kuulua myös sellaisen tuotteen, joka vaikuttaa ainoastaan mainitun eliön ympäristöön.

26. Biosididirektiivissä biosidituotteen määritelmä perustuu kolmeen olennaiseen seikkaan: tuotteessa on oltava tehoaine, toiseksi tämän aineen tarkoituksen on oltava haitallisen eliön tuhoaminen, torjuminen, haitattomaksi tekeminen, sen vaikutuksen estäminen tai sen esiintymisen rajoittaminen muulla tavoin ja lopuksi aineen vaikutuksen on oltava kemiallinen tai biologinen.

27. Jo direktiivin lukeminen vahvistaa sen, että tuotteet, jotka on tarkoitettu vaikuttamaan suoraan itse haitalliseen eliöön, kuuluvat joka tapauksessa direktiivin soveltamisalaan. Biosididirektiivissä annetun määritelmän ensimmäisissä osissa kuvataan välitöntä neutralisoivaa vaikutusta (tehoaineet ja valmisteet, jotka on tarkoitettu ”tuhoamaan, torjumaan tai tekemään haitattomaksi haitallisia eliöitä, estämään niiden vaikutusta tai rajoittamaan muulla tavoin niiden esiintymistä”). Jos tuote, jossa on yksi tai useampi tehoaine, on tarkoitettu käytettäväksi näihin tarkoituksiin ja sen toiminta perustuu biologiseen tai kemialliseen vaikutukseen, kyse on biosidituotteesta.

28. Mutta entä ne tuotteet, jotka vaikuttavat ainoastaan haitallisen eliön ympäristöön eivätkä itse eliöön?

29. Ensiksi on todettava, että biosididirektiivin sanamuoto ei sulje pois direktiivin soveltamista tällaisiin tuotteisiin.

30. Nyt käsiteltävässä asiassa on mielestäni tarkasteltava määritelmän toisen osan viimeistä kohtaa, joka koskee mainitun aineen käyttötarkoitusta, ja tutkittava ilmaisulle ”rajoittamaan muulla tavoin” haitallisen eliön esiintymistä annettavaa merkitystä.

31. Tässä osapuolet ovat vedonneet biosididirektiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kieliversioiden eroihin.[10] Joissakin versioissa viimeinen kriteeri nimittäin muotoillaan hieman ankarammin, erityisesti ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemassa saksankielisessä versiossa (”in anderer Weise zu bekämpfen”) sekä ranskankielisessä versiossa (”combattre de toute autre manière”).[11] Useissa muissa versioissa viitataan sitä vastoin laajemmin ”kontrollointiin”, esimerkiksi englanninkielisessä (”exert a controlling effect”) ja italiankielisessä versiossa (”esercitare altro effetto di controllo”).[12]

32. Biosididirektiivin tavoitteet suojella ihmistä, eläimiä ja ympäristöä vahvistavat mielestäni ajatusta siitä, että kyseisen ilmauksen tulkinta siten, että sillä tarkoitetaan hyvin laajasti haitallisten eliöiden ”kontrolloimista”, vastaa paremmin direktiivin tavoitetta tilanteessa, jossa tuotteita levitetään ympäristöön.

10 — Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan saman säännöksen kieliversioiden poiketessa toisistaan säännöstä on tulkittava sen lainsäädännön systematiikan ja tavoitteen mukaan, jonka osa se on (ks. viimeksi asia C-41/09, komissio v. Alankomaat, tuomio 3.3.2011, Kok., s. I-831, 44 kohta).

11 — Ks. myös tanskan- ja hollanninkieliset versiot.

12 — Ks. myös espanjan-, portugalin-, suomen- ja ruotsinkieliset versiot.

33. Tätä lähestymistapaa tukee myös tehoaineen määritelmä: biosididirektiivin 2 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaan kyse on aineesta tai pieneliöstä, myös viruksesta tai sienestä, jolla on yleinen tai erityinen vaikutus haitallisiin eliöihin. Tästä seuraa, että biosidituotteeksi ei luokitella ainoastaan tuotteita, joissa on haitalliseen eliöön vaikuttavia tehoaineita. Näin voidaan luokitella myös tehoaineita, joilla on yleinen tai erityinen vaikutus haitallisiin eliöihin.

34. Tässä yhteydessä komission esittämä muotoilu on mielestäni aiheellinen. Komission mukaan abstraktimmin muotoiltuna kysymys kuuluu seuraavasti: kuuluuko biosididirektiivin soveltamisalaan myös tuote, johon voi liittyä ympäristöriski sen kemiallisen tai biologisen toimintatavan vuoksi mutta jonka välitön vaikutus kohde-eliöihin ei ole biologinen eikä kemiallinen?

35. Toisin sanoen on aiheellista pohtia sitä, aiheuttaako tuote kausaalisen reaktioketjun, jonka lopputuloksena on, että haitallisen eliön eläminen vaikeutuu, sen määrä vähenee tai sitä on helpompi kontrolloida. Tällaisessa esimerkkitapauksessa kyseisestä tuotteesta tulee olennainen osa prosessia, jonka nimenomaisena tavoitteena on haitallisen eliön esiintymisen rajoittaminen tai kontrolloiminen. Se on siis luokiteltava biosidiksi, vaikka sen vaikutus ei kohdistu kemiallisen tai biologisen mekanismin välityksellä suoraan haitalliseen eliöön.

36. On myös syytä lisätä, ettei direktiivissä vaadita, että tuotteen tehoaineet aiheuttavat haitallisten eliöiden tuhoutumisen. Tässä tapauksessa sekä osapuolet että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ovat korostaneet, että levät eivät kuole käsittelyn seurauksena vaan niiden fotosynteesi jatkuu ja että tehoaineen synnyttämä flokkulointi voidaan poistaa vettä sekoittamalla. Tässä on syytä huomioida, että biosididirektiivin liitteen V numeron 19 tuotetyypeissä (karkotteet ja houkutteet) mainitaan muiden muassa ”tuotteet, joita käytetään haitallisten eliöiden –– torjuntaan karkottamalla tai houkuttamalla”. Se, että haitallisia eliöitä karkottava tuote on mainittu biosidituotteissa, merkitsee, ettei haitallisten eliöiden tuhoaminen ole välttämätön edellytys tuotteen luokittelemiselle biosidituotteeksi.

37. Näin ollen biosididirektiivissä olevaa biosidituotteiden käsitettä on tulkittava laajasti ja hyväksyttävä siis se, ettei käsite sulje ulkopuolelle tuotteita, joiden kemiallinen tai biologinen vaikutus kohdistuu haitallisen eliön ympäristöön eikä itse eliöön.

38. Vaikka biosididirektiiviä sovelletaan 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määriteltyihin biosidituotteisiin, sen ulkopuolelle jäävät kuitenkin tuotteet, jotka on määritelty 1 artiklan 2 kohdassa luetelluissa muissa direktiiveissä tai jotka kuuluvat niiden soveltamisalaan. On siis otettava huomioon, että biosididirektiivi on yksi paristakymmenestä sovellettavasta direktiivistä. Sen soveltamisalaa on tulkittava siten, ettei siitä aiheudu päällekkäisyyttä 1 artiklan 2 kohdassa mainittujen muiden direktiivien kanssa. [13]

39. Lisäksi biosididirektiivin soveltamisala pitäisi pystyä määrittelemään konkreettisissa tilanteissa objektiivisten seikkojen perusteella. Nyt käsiteltävässä asiassa on syytä ottaa huomioon kaksi konkreettista seikkaa.

40. Ensinnäkin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan kyseinen tehoaine on mainittu biosididirektiivin liitteessä I. Tästä sisällyttämisestä seuraa, että kyseinen tehoaine on tunnistettu biodsidituotteissa käytetyksi vanhaksi tehoaineeksi.

13 — Direktiivin 1 artiklan 2 kodassa mainitaan mm. kosmeettisia valmisteita koskeva jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 27.7.1976 annettu neuvoston direktiivi 76/768/ETY (EYVL L 262, s. 169). Tämän direktiivin perusteella on tehty 8.5.1996 komission päätös 96/335/EY kosmeettisissa valmisteissa käytettyjen ainesosien luettelosta ja yhteisestä nimikkeistöstä (EYVL L 132, s. 1). Myös tässä päätöksessä, sellaisena kuin se ilmenee kosmeettisissa valmisteissa käytettyjen ainesosien luettelosta ja yhteisestä nimikkeistöstä tehdyn päätöksen 96/335/EY muuttamisesta 9.2.2006 tehdystä komission päätöksestä 2006/257/EY (EUVL L 97, s. 1), mainitaan dialumiinikloridipentahydroksidi (ks. edellä tämän ratkaisuehdotuksen alaviite 9).

41. Toiseksi on syytä ottaa huomioon, että levän torjunta-aineet on mainittu esimerkkinä direktiivin liitteessä V sen soveltamisalaan kuuluvista tuotetyypeistä (tuotetyyppi 2:ssa tarkoitetut tuotetyypit). On siis todettava, että unionin lainsäätäjän tarkoituksena on ollut sisällyttää levien torjuntaan käytettävät tuotteet biosididirektiivin soveltamisalaan. Direktiivin soveltamisaluetta määrittelevien perusteiden tulkinnassa on syytä ottaa asianmukaisesti huomioon lainsäätäjän antamat esimerkit, jotka ilmenevät selvästi direktiivistä.

42. Tässä on siis vain kyse objektiivisista seikoista, joita ei voida soveltaa mekaanisesti.[14] On syytä muistaa, että direktiiviä on tarkoitus soveltaa hyvin erilaisilla aloilla, mikä käy selvästi ilmi esimerkeistä, jotka on mainittu komission jäsenvaltioiden viranomaisille biosididirektiivin soveltamisesta laatimasta päätöksen manuaalista.[15] Esimerkeistä ilmenee selvästi, että kansallisten viranomaisten on tutkittava jokaista tapausta hyvin tarkasti.[16]

V Ratkaisuehdotus

43. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Landgericht Hamburgin (Saksa) esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

1) Tuotteen luokittelu biosidituotteiden markkinoille saattamisesta 16.2.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/8/EY 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi biosidituotteeksi ei välttämättä edellytä, että kyseisellä tuotteella on suora biologinen tai kemiallinen vaikutus haitalliseen eliöön.

2) Välillinen biologinen tai kemiallinen vaikutus haitallisiin eliöihin riittää, kun se on olennainen osa kausaalista reaktioketjua, jonka tavoitteena on rajoittaa muulla tavoin niiden esiintymistä.

14 — Näin ollen esimerkiksi tuote, joka sisältää kofeiinia, ei kuulu automaattisesti direktiivin soveltamisalaan, vaikka kofeiini on otettu mukaan tehoaineena asetuksen N:o 1451/2007 liitteeseen I, koska tuotteen käyttötarkoitus ei kuulu biosididirektiivin mukaisiin käyttötarkoituksiin.

15 — Mainittu edellä alaviitteessä 3.

16 — Komissio on ehdottanut biosididirektiivin tarkistamista, ks. erityisesti asiakirjat KOM(2008) 620 ja KOM(2009) 267. Komissio ehdottaa, että biosididirektiivi korvataan asetuksella. Lainsäädäntöprosessin aikana on ehdotettu täsmennyksiä biosidituotteen määritelmään (ks. ratkaisuehdotuksen 31 kohta). Tätä menettelyä ei kuitenkaan ole vielä saatettu päätökseen.